

Vragen en Antwoorden

Regeling van de Minister voor Klimaat en Groene Groei van 19 augustus 2024, houdende regels over de subsidiëring van de realisatie en exploitatie van productie-installaties voor waterstof (Subsidieregeling Grootschalige Volledig Hernieuwbare Waterstofproductie via Elektrolyse)

19 augustus 2024

Let op: RVO heeft zijn uiterste best gedaan de regeling te interpreteren naar de praktijk toe, en de antwoorden op uw vragen correct te formuleren.

Wanneer er desondanks sprake is van onvolkomenheden of onjuistheden of wanneer verschillende interpretaties mogelijk zijn, is de regelgeving leidend.

Indieningsvereisten		
Nr.	Vraag	Antwoord
1.	Is het op te geven elektrische input vermogen voor de gehele waterstofproductie-installatie of voor alleen de te realiseren elektrolyser-component?	Het op te geven elektrisch inputvermogen bij de aanvraag is alleen voor de te realiseren elektrolyser component. U moet dit onderbouwen met de technische specificatie van de leverancier van de elektrolyser.
2.	Welk vermogen moet ik nemen als inputvermogen voor de elektrolyser?	U dient het input gelijkstroomvermogen van de elektrolyser aan het begin van de levensduur te vermelden.
3.	Moet de vergunning voor de waterstofproductie-installatie tijdens de OWE-aanvraag al verkregen zijn?	De Omgevingsvergunning voor het milieudeel hoeft tijdens de aanvraag nog niet verleend te zijn. Wel moet u de aanvraag voor deze vergunning hebben gedaan en moet het bevoegd gezag een bevestiging hebben gestuurd, dat het deze aanvraag in behandeling heeft genomen, zoals bedoeld in art. 16.54a van de Omgevingswet. U stuurt een kopie van ofwel de vergunning, ofwel de aanvraag, inclusief de relevante bijlagen met de bovenbedoelde bevestiging van het bevoegd gezag dat die in behandeling is genomen, mee bij de subsidieaanvraag. De Omgevingsvergunning voor het bouwdeel hoeft niet te zijn verleend en u hoeft hier ook geen kopie van te versturen. Voor een installatie in een waterstaatswerk stuurt u de Omgevingsvergunning mee die daarop betrekking heeft, of de aanvraag inclusief de relevante bijlagen daarvoor met een bevestiging

		van het bevoegd gezag, dat het in behandeling is genomen
4.	Welke vergunningen heb ik nodig bij een directe of dubbelgekoppelde aansluiting van de elektrolyser met een wind- of zonnepark?	<p>Voor de elektrolyser is minimaal de aanvraag van het milieudeel of van een beperkingengebied-activiteit in een waterstaatswerk van de Omgevingsvergunning nodig. Deze stuurt u mee bij de aanvraag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor directe aansluiting met een bestaand wind- en/of zonnepark hoeft u de verleende Omgevingsvergunning van het park niet te versturen bij de aanvraag. • Voor directe aansluiting met een nog te realiseren wind- en/of zonnepark op land tijdens de aanvraag moet u de verleende Omgevingsvergunning bouw- en milieudeel van het wind- en/of zonnepark meesturen met de aanvraag. • Als de installatie wordt gekoppeld aan een windpark op zee hoeft u geen vergunning mee te sturen van het windpark, ook niet als het nog moet worden gerealiseerd.
5.	Welke ervaringen moet ik delen om te helpen met verdere opschaling?	<p>U deelt uw ervaringen over de voortgang van uw project als u de OWE-subsidie krijgt en de installatie onder de OWE realiseert. Dit geldt tijdens het realiseren van de installatie en tijdens het produceren van waterstof. We gebruiken deze informatie onder andere voor nieuwe projecten.</p> <p>Om ervoor te zorgen dat de subsidies een zo groot mogelijk effect hebben is het belangrijk dat zo veel mogelijk projectontwikkelaars profiteren van de lessen uit de eerste elektrolyseprojecten. Wij kunnen de niet-bedrijfsgevoelige informatie uit voortgangs- en eindverslagen breed verspreiden om dit te bereiken. Deze informatie kan bijvoorbeeld dienen als basis voor openbare rapportages of presentaties.</p>
5a.	Welke invloed heb ik op de project-gerelateerde informatie die RVO naar buiten brengt?	<p>RVO zal de informatie over uw project voorafgaand aan de publicatie aan u voorleggen. U kunt dan een zienswijze indienen over de te publiceren tekst. RVO zal uw zienswijze meewegen en de aangepaste tekst opnieuw aan u voorleggen.</p>

6.	Voor hoeveel jaar moet ik PPA's (stroomafnameovereenkomsten) sluiten?	Voor netgekoppelde waterstofproductie-installaties en dubbelgekoppelde waterstofproductie-installaties moeten hernieuwbare PPA's voor de eerste 3 jaar van de waterstofproductie worden afgesloten (OWE-2). Voor de OWE-1 is dit 5 jaar. Deze overeenkomsten voegt u bij het eindverslag.
7.	Mag ik deze PPA's tijdens de looptijd van de subsidie aanvullen of vervangen (bijv. eerst wind, later ook zon PPA)?	De hernieuwbare PPA's voor de eerste 5 jaar (OWE-1) of 3 jaar (OWE-2) van de productie moeten in grootte genoeg zijn voor de aangegeven waterstofproductie. Een aanvullende overeenkomst voor nog meer waterstofproductie is mogelijk. Een vervangende overeenkomst is mogelijk bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld faillissement van het energiebedrijf.
8.	Moet ik de PPA al gesloten hebben bij het indienen van de subsidieaanvraag?	Nee, pas bij de start van de productie. Wel dient u voor de OWE-aanvraag in 2024 van een net- of dubbelgekoppelde installatie een schriftelijk aanbod mee te sturen. Zie ook onderstaande twee vragen en antwoorden.
9.	Moet ik bij de aanvraag ook informatie verstrekken over de af te sluiten PPA?	Ja, u levert bij uw aanvraag een schriftelijk aanbod van een leverancier of toekomstig leverancier, om aan u hernieuwbare elektriciteit te leveren, zodat u waterstof kunt produceren die voldoet aan de gedelegeerde verordening EU 2023/1184.
10.	Welke gegevens moeten er in ieder geval in het schriftelijk aanbod staan?	In het schriftelijk aanbod moet in ieder geval staan: <ol style="list-style-type: none"> 1. met welke productie-installatie of -installaties de hernieuwbare elektriciteit zal worden geproduceerd; 2. de periode waarin de hernieuwbare elektriciteit wordt geleverd; 3. de hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit die per jaar zal worden geleverd; 4. de prijs van de te leveren hernieuwbare elektriciteit of de wijze waarop deze prijs wordt bepaald; 5. de geldigheidsduur van het aanbod.
11.	Als de netwerkbeheerder een transportindicatie wil afgeven vanaf 2025 voor de OWE-2, is dat goed?	U dient een transportindicatie van de netbeheerder mee te sturen bij de aanvraag. Hierin zou door de netbeheerder een voorbehoud vanaf een bepaalde datum mogen worden gegeven. Van belang is dat deze past in de projectplanning. Hij moet in ieder geval passen binnen de realisatietermijn van 5 jaar vanaf de start van de subsidie.

12.	Kan de OWE toegepast worden op een deel van de elektrolyse capaciteit?	Nee, de te realiseren waterstofproductie-installatie voor de OWE moet zelfstandig opereren.
13.	Moet ik de emissiereductie voor de OWE-aanvraag alleen aantonen op de totale productie, of ook op kleinere tijdsschaal (uur/maand/jaar)?	Voor uw aanvraag moet u de emissiereductie aannemelijk maken in combinatie met de opbrengstberekening. De opbrengstberekening dient in ieder geval per kalenderjaar te zijn.
14.	Stel de verplichting voor de elektrolyser is al aangegaan, kan ik dan nog wel exploitatiesubsidie aanvragen?	Nee. Een aanvraag wordt afgewezen als onomkeerbare investeringsverplichtingen voor de realisatie van de waterstofproductie-installatie zijn aangegaan voor de datum waarop u de aanvraag indient. Een aangegane verplichting voor de levering van een elektrolyser valt onder de realisatie van de waterstofproductie-installatie. Als u deze verplichting aangaat voor het moment van aanvraag, ontvangt u geen OWE-subsidie.
15.	Hoe ver moet de ontwikkeling van mijn project zijn om in te dienen voor de OWE?	<p>Voor het project moet in ieder geval de aanvraag voor de Omgevingsvergunning zijn gedaan. Daarnaast moet het volgende duidelijk zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De beschikbaarheid van de locatie; • Wat voor een waterstof productie-installatie u maakt; • Van welke hernieuwbare energiebron stroom wordt afgenomen; • De mogelijkheid voor de stroomaansluiting. • De afzet voor de waterstofproductie <p>Tenslotte moet u het financiële plan / business case en de inbreng van het investeringsvermogen aanleveren.</p>
16.	Welke gegevens moet de waterstofopbrengstberekening in ieder geval bevatten?	<p>De waterstofopbrengstberekening dient de volgende gegevens te bevatten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de verwachte hoeveelheid te produceren volledig hernieuwbare waterstof en de verwachte hoeveelheid waterstof die niet volledig hernieuwbaar is, beide per kalenderjaar, in de periode die het exploitatiesubsidiedeel beslaat; 2. het energetische omzettingsrendement van de elektrolyser aan het begin van de levensduur; 3. de beschikbaarheid in tijd van de waterstofproductie-installatie; 4. de beschikbaarheid van de hoeveelheid te gebruiken hernieuwbare elektriciteit; 5. de verwachte degradatie van de elektrolyser.

17.	Wat moet ik in de haalbaarheidsstudie vermelden over de afzet van de waterstof?	U dient aan te geven in uw haalbaarheidsstudie wie de waterstof afneemt en voor welke prijs u die verwacht te verkopen. U geeft dit aan voor de gehele looptijd van de exploitatiesubsidie.
18.	In het model start de volgende mijlpaal pas wanneer de vorige is voltooid. Moeten de mijlpalen opeenvolgend zijn of kunnen ze ook parallel lopen?	De mijlpalenbegroting moet opeenvolgend zijn, omdat op basis van de mijlpalenbegroting de voorschotten van de investeringssubsidie worden uitgekeerd.
19.	Kan de eerste mijlpijl vóór FID liggen t.b.v. financiering van FID kosten?	Ja, dat is mogelijk.
20.	Mag er ook gebruik gemaakt worden van groene stroom van een afvalenergiecentrale?	Nee. Om in aanmerking te komen voor de OWE-subsidie moet de stroom van een wind- en/of zonnepark komen. Andere hernieuwbare energiebronnen zijn niet mogelijk.
21.	Hoe beoordeelt RVO de financiële parameters, zoals ROE (Return On Investment) en DSCR?	De minimum waarden voor ROE en DSCR zijn in ieder geval de waarden waar de financiers het project voor willen financieren. Een laag projectrendement geeft aan dat er grotere financiële risico's zijn voor uw project, waardoor onder andere ook de financiering moeilijker wordt. Dit is een beoordelingscriterium voor uw project. De minister / RVO beslist afwijzend als die het onaannemelijk acht dat uw plan financieel en economisch haalbaar is. Geef in geval het projectrendement laag is een nadere motivatie waarom u de productie-installatie toch wilt realiseren. Voor de financiële uitgangspunten vergelijken wij uw projectgegevens met de cijfers van PBL voor de SDE 2024 (het eindadvies en OT-model).

Subsidiabele investeringskosten		
1.	Kan ik subsidie aanvragen voor de kosten van tube trailers?	Nee. Alleen de kosten die nodig zijn voor de realisatie van de waterstofproductie-installatie komen in aanmerking voor subsidie. Apparatuur waarmee de geproduceerde waterstof aan afnemers wordt geleverd, zoals vulpunten voor tube trailers en de tube trailers zelf, vallen buiten de waterstofproductie-installatie.
2.	Kan ik subsidie aanvragen voor de compressor van hoger dan 70 bar van de opslagvoorziening voor wat de waterstofproductie-installatie in een periode van 24 uur kan produceren?	De compressor voor opslagcapaciteit op hogere druk dan 70 bar van maximaal 24-uursproductie komt voor de OWE-2 niet in aanmerking voor subsidie.

<p>3. Een compressor die van atmosferische druk comprimeert naar 70 bar (HNS invoeddruk transportnetwerk) mag worden meegenomen in de investeringen. Mag een compressor die comprimeert van 30 bar naar 50 bar worden meegenomen in de investering?</p>	<p>Een compressor van 30 naar 50 bar is wel subsidiabel omdat de einddruk van 50 bar lager is dan de maximaal subsidiabele einddruk van 70 bar.</p> <p>Voor deze regeling wordt er van uitgegaan, dat de productie-installatie voor waterstof moet kunnen leveren op een waterstofleiding (de backbone). Daarom is een compressiestap tot maximaal 70 bar subsidiabel. Verdere verhoging van druk voor levering aan afnemers valt buiten de systeemgrens van de waterstofproductie-installatie. Voor de aanschaf, bouw en het bedrijf van apparatuur om de druk tot meer dan 70 bar te verhogen, kan in de regeling geen subsidie worden aangevraagd. In paragraaf 2.5.2 van de toelichting bij de regeling is beschreven welke kosten kunnen worden opgegeven als subsidiabele kosten voor het investeringssubsidiedeel. In deze toelichting is ook beperkte waterstof opslag (van max. 24-uurs productie) opgenomen als subsidiabele kosten.</p>
<p>4. Mogen financieringslasten als investeringskosten worden meegenomen? En onder welke voorwaarden?</p>	<p>Financieringskosten voor de realisatie van de productie-installatie worden gezien als immateriële activa als deze financieringskosten op de balans worden geactiveerd. De geactiveerde financieringskosten mogen dan als investeringskosten worden opgevoerd. Financieringskosten die niet zijn geactiveerd, kunnen als exploitatiekosten worden opgegeven.</p>
<p>5. Mogen kosten die buiten het subsidiabele deel vallen zoals voor compressie naar hoge druk en tube trailer vulpunten en overige opslag worden opgevoerd voor EIA of MIA\Vamil?</p>	<p>In principe wel; OWE-gesubsidieerde projecten zijn uitgesloten onder de EIA-code 270403 (waterstofproductie door middel van elektrolyse). Voor de andere bedrijfsmiddelcodes van de EIA geldt geen uitsluiting op OWE-gesubsidieerde projecten.</p> <p>Voor de MIA/Vamil is alleen code 4111 (Apparatuur voor elektrificatie van processen in de chemische industrie) gerelateerd aan de OWE-subsidie. Voor deze code geldt: mocht u voor uw investering subsidie hebben gekregen vanuit de OWE, dan kunt u waarschijnlijk geen gebruik meer maken van de MIA/Vamil. Met de subsidie heeft u waarschijnlijk al de maximale staatssteun ontvangen die vanuit de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) gegeven mag worden aan een investering.</p>

6.	Hoe hoog mag mijn kostenpost onvoorzien maximaal zijn?	Een kostenpost onvoorzien tot 10% op het totaal aan subsidiabele investeringskosten wordt nog als redelijk beschouwd. Op het moment van indienen moet uw project al dusdanig ver ontwikkeld zijn dat een grotere post voor onvoorzien kosten niet voor de hand ligt.
----	--	--

Afzet		
Nr.	Vraag	Antwoord
1.	Moet de geproduceerde hernieuwbare waterstof gebruikt worden op Nederlands grondgebied?	De regeling voor deze tender stelt hierin geen eisen. De hernieuwbare waterstof mag ook in het buitenland worden afgezet.
2.	Mag er tijdens de periode van het exploitatiesubsidiedeel rekening worden gehouden met toekomstige inkomsten uit hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's)?	Ja, dat mag. Dit is anders dan bij de tender van OWE 2023, waarbij in de exploitatieberekening geen rekening gehouden mocht worden met inkomsten uit HBE's, HWI's (Hernieuwbare Waterstofeenheden) of ERE's (Emissie Reductie-Eenheden) gedurende de looptijd van de exploitatiesubsidie.
3.	Hoe dien ik de afzet van de waterstof, zoals opgegeven in de haalbaarheidsstudie, toe te lichten?	De begrote afzet in aantallen kg en in Euro's dient onderbouwd te worden aan de hand van (een) getekende overeenkomst(-en), een LOI of een andere, ons conveniërende vorm.

Correctiebedragen en PBL		
Nr.	Vraag	Antwoord
1.	Waarom wordt de bovenste verbrandingswaarde (higher heating value, HHV) van waterstof gebruikt als omrekenfactor van kWh naar EUR/kg en niet de nominale waarde van ongeveer 50 kWh/kg?	Dit sluit aan op de berekening van PBL voor de SDE++. Deze systematiek wordt ook gebruikt voor de OWE voor het bepalen van de correctiebedragen en de ondergrens.
2.	Wat is de berekeningswijze van het correctiebedrag?	Het correctiebedrag wordt berekend door het PBL. De berekeningswijze is gepubliceerd, zie www.pbl.nl/sde . Het is dezelfde wijze van berekening als de SDE++ correctiebedragen zonder de omzetting van kg naar kWh. De documenten hierover zijn te vinden op de PBL website.

3.	<p>Wat is de formule voor het correctiebedrag?</p> <p>Correctiebedrag Waterstofprijs = $0,29 + 49 \times$ gemiddelde TTF (HHV) marktprijs over een jaar. Meer informatie hierover vindt u op de PBL website www.pbl.nl/sde.</p> <p>Voor het voorlopig correctiebedrag van de OWE voor 2023 is de formule: $0,29 + 49 \times 0,0755 \text{ €/kWh HHV (Gemiddelde TTF 1-9-2021 t/m 31-8-2022 cal-23)} = 3,9895 \text{ €/kg}$</p>
----	---

Combineren met andere subsidies		
Nr.	Vraag	Antwoord
1.	Kan ik OWE-subsidie combineren met (Europese) subsidies, zoals CEF?	<p>Dit is mogelijk. Let hier wel op dat de haalbaarheid van uw aanvraag niet afhankelijk mag zijn van een nog toe te kennen subsidie. In dat geval wijzen we uw aanvraag af.</p> <p>De kaders van de OWE moeten geëerbiedigd moeten worden, dus maximaal 80% steun op de investering en geen steun voor al verrichte werkzaamheden of al aangegane verplichtingen.</p>
2.	Wat zijn aandachtspunten bij het cumuleren van een eerder verkregen subsidie met subsidie uit de OWE?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cumuleren van eerder verkregen subsidie met subsidie uit de OWE is mogelijk tenzij dit expliciet wordt uitgesloten, zoals subsidie uit de SDE++ of subsidie uit een eerdere OWE-ronde. De mogelijkheid voor cumulatie geldt voor zowel Europees verkregen subsidies (bijv. CEF en Innovation Fund) als voor nationaal verkregen subsidies (bijv. IPCEI wave 2; over de funding gap is een aparte V en A opgenomen). Daarbij blijven bepalingen uit de eerste subsidiebeschikking natuurlijk van kracht. Dit kan van invloed zijn op de gecumuleerde steun. 2. Voor de uitbetaling van de subsidie of van subsidie-voorschotten zal RVO waar mogelijk zorgen voor coördinatie. Om dit mogelijk te maken, wordt de aanvrager van de OWE-2 subsidie die al eerdere subsidie heeft ontvangen dringend verzocht om in de beide projectvoorstellen (de oude waarvoor al subsidie is verkregen en de nieuwe waarvoor subsidie in de OWE wordt aangevraagd) dezelfde mijlpalen te hanteren. RVO zal dan zorgen voor afstemming. 3. Bij de ranking van de ingediende projecten wordt rekening gehouden met de eerder verleende subsidie. Hierbij gaat het om het in de beschikking opgenomen totaalbedrag, niet om wat daadwerkelijk is uitbetaald.

3. In hoeverre is het voor IPCEI Waterstof projecten toegestaan om deel te nemen aan de OWE?	<p>Projecten die reeds subsidie uit een van de IPCEI Waterstof regelingen hebben ontvangen kunnen ook OWE-aanvragen waarbij dient te worden voldaan aan de voorwaarden uit de OWE regeling. Dit brengt onder meer met zich mee dat voor aanvragen onder de OWE de aangevraagde subsidiabele activiteiten van het project niet mogen zijn gestart vóór de datum van de aanvraag van de OWE subsidie en er geen onomkeerbare investeringsverplichtingen al mogen zijn aangegaan voor de subsidiabele activiteiten.</p> <p>Dit betekent dat voor de IPCEI Waterstof projecten, evenals voor andere deelnemende projecten met andere steun (die op grond van de OWE regeling niet van cumulatie zijn uitgesloten), cumulatie van dezelfde subsidiabele kosten is toegestaan tot het gedefinieerde maximum onder de OWE regeling.</p> <p>Door de aanpassing dit jaar van de Europese Commissie is het maximale steunbedrag zoals in het Europese IPCEI goedkeuringsbesluit is opgenomen voor de betreffende IPCEI projecten niet langer van toepassing in geval van cumulatie met andere subsidies. Voor verder informatie over de IPCEI en de wijziging die in juni dit jaar is doorgevoerd in het IPCEI Hy2Use goedkeuringsbesluit verwijzen we u naar www.rvo.nl/ipcei.</p>
--	---

Gedelegeerde handelingen en GvO's		
Nr.	Vraag	Antwoord
1.	Hoe werkt systematiek in de regeling t.a.v. Garanties van Oorsprong (GvO's) en de certificering onder de vrijwillige schema's (op basis van de gedelegeerde handelingen)?	<p>De waterstofproductie-installatie is voor de OWE gerealiseerd met de ontvangst van de VertiCer-productieverklaring voor levering van duurzame waterstof. Vanaf het moment dat u voor de productie van waterstof GvO's van Verticer verkrijgt, ontvangt RVO de gerealiseerde waterstofproducties van VertiCer en keert RVO de maandelijkse voorschotten voor de exploitatiesubsidie uit. Na afloop van ieder kalenderjaar wordt de hoeveelheid volledig hernieuwbare waterstof die is geproduceerd in het afgelopen jaar vastgesteld op basis van certificering tegen de gedelegeerde verordeningen (EU) 2023/1184 en (EU) 2023/1185 (zie voor details het kopje "Certificering" hieronder). Deze certificering wordt uitgevoerd door een bevoegde CBI (conformiteitsbeoordelingsinstantie). De ontvangen voorschotten zullen vervolgens worden bijgesteld met de daadwerkelijke vastgestelde hoeveelheid volledig hernieuwbare waterstofproductie over dat jaar en de definitieve</p>

		<p>correctiebedragen.</p> <p><i>Certificering</i></p> <p>De certificering gebeurt met een door de Europese Commissie erkend vrijwillig schema voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong zoals omschreven in artikel 30, 4^e lid, van de richtlijn hernieuwbare energie. Zo'n vrijwillig schema is ontwikkeld voor het aantonen van het voldoen aan de gedelegeerde verordeningen (EU) 2023/1184 en (EU) 2023/1185. Na de eerste conformiteitsbeoordelingsaudit waarmee een bedrijf wordt gecertificeerd vinden vervolgens jaarlijkse toezichtsaudits plaats. Een certificaat is 5 jaar geldig. 5 jaar na de 1e audit vindt dan een hercertificatieaudit plaats, gevolgd door opnieuw vier jaar toezichtsaudits. Er zijn echter ook certificatieschema's waarbij de geldigheid van de certificaten beperkt is tot één jaar. In dat geval moet jaarlijks een hercertificatieaudit worden uitgevoerd. Een producent die eenmaal is gecertificeerd houdt zelf bij hoeveel gecertificeerde waterstof het aan afnemers levert. Deze boekhouding is onderdeel van de zogeheten massabalans regels. De massabalans wordt jaarlijks door de CBI gecontroleerd. Na die controle kan een jaaroverzicht worden gemaakt; hierin staat hoeveel van de geproduceerde waterstof voldoet aan de vereisten, en hoeveel van de geproduceerde waterstof niet voldoet aan de vereisten, en daarmee niet voor subsidie in aanmerking komt.</p>
2.	Waar kan ik meer achtergrondinformatie vinden over de gedelegeerde handelingen in relatie tot de regeling?	Achtergrondinformatie is te vinden op de website van het Nationaal Waterstof Programma .
3.	Waar kan ik de publicatie van de gedelegeerde handelingen lezen?	De link naar gedelegeerde verordening EU 2023/1184 en gedelegeerde verordening EU 2023/1185
4.	Hoe vaak wordt de GHG intensiteit (359.6g CO2/kWh) van de elektriciteit uit het elektriciteitsnet herzien?	De bedoeling is om die jaarlijks te herzien. Dat schrijft de Europese Commissie in een Q&A document bij de 2 gedelegeerde handelingen. Zie vaag/antwoord nummer 53 in het document dat is te vinden op deze website onder "Documents".
5.	Wat betekent RFNBO's?	"RFNBO" betekent renewable liquid and gaseous fuels of non-biological origin. Het is een productgroep van renewable fuels. De definitie is te vinden in Renewable Energy Directive (Art. 2.36).
6.	Als de elektrolyser gebruikt wordt voor balanshandhaving, wordt de stroom ook als groen gezien. Moet het dan ook op uurbasis of	Als u de elektrolyser gebruikt voor balanshandhaving geldt dat NIET automatisch als bewijs dat de elektriciteit voldoet aan de gedelegeerde

<p>wordt het dan op de tijdseenheid van de handhavingsactie bepaald?</p>	<p>handelingen. U moet dan nog steeds aantonen dat u voldoet aan de voorwaarden uit gedelegeerde verordening (EU) 2023/1184.</p> <p>Per 1-1-2030 geldt voor uren waarin u de elektrolyser gebruikt voor balanshandhaving en waarin u niet kunt aantonen dat u voldoet aan de gedelegeerde handelingen, dat (a) de geproduceerde waterstof in die uren niet als RFNBO kwalificeert en (b) de gebruikte elektriciteit in die uren niet met nul emissies mag worden meegerekend in de broeikasgasemissieberekening.</p> <p>Vóór 1-1-2030 geldt hetzelfde binnen een periode van een maand.</p> <p>Er is daarnaast een bepaling in gedelegeerde verordening (EU) 2023/1184 dat elektriciteitsverbruik die curtailment (afschakeling hernieuwbare productie) voorkomt, aan de additionaliteitsvoorwaarden voldoet. Zie artikel 4.3 van gedelegeerde verordening (EU) 2023/1184. Zover nu bekend kan Tennet (nog) niet de informatie leveren die volgens dit artikel nodig is. Daarnaast treedt curtailment op tijdens uren waarin wind- en zonneparken veel elektriciteit produceren. We verwachten dat dit geen of nauwelijks additionele jaarlijkse vollasturen oplevert voor een elektrolyser die netgekoppeld is en waarvoor PPA's zijn afgesloten met zowel een wind- als een zonnepark.</p>
<p>7. Vallen compressie en transport buiten de subsidie, maar wel binnen de 70% GHG emissiereductie target?</p>	<p>Compressie en transport vallen binnen de 70% GHG emissiereductie target. Zie ook de formule in punt 1 onder Annex A bij gedelegeerde verordening (EU) 2023/1185), waarin “emissions from transport and distribution” expliciet worden genoemd, en waarin elektriciteit een (in de woorden van deze gedelegeerde handeling) “elastische input” is. Uit punten 5 en 6 van diezelfde Annex is duidelijk dat elektriciteit die aan gedelegeerde verordening (EU) 2023/1184 voldoet met nul-emissie mag worden meegerekend en andere elektriciteit niet (dat laatste geldt dus ook voor elektriciteit die niet aan gedelegeerde verordening (EU) 2023/1184 voldoet en waarvoor wel GvO's worden meegeleverd). Alle elektriciteit die direct of indirect nodig is voor de productie en transport en het gebruik van de waterstof moet worden meegerekend, dus inclusief (op de locatie waar de elektrolyser staat) elektriciteit die verloren gaat in transformatoren en elektriciteit die wordt gebruikt voor compressie, gaszuivering, koeling, randapparatuur, etc.</p>

8.	Voldoen GvO's ook aan de 70% eis?	Nee, dit staat er los van.
9.	Voor groene waterstof GvO's heb je een GvO nodig van elektriciteit uit wind of zon. Krijg je ook een groene waterstof GvO bij balanshandhaving en heeft die elektriciteit voor balanshandhaving dan ook een GVO?	Nee, balanshandhaving staat los van GvO's. Balanshandhaving is ook mogelijk gebruik makend van elektriciteit uit fossiele bronnen en waarvoor dus geen GvO wordt meegeleverd.
10.	Een afboeking van GvO's duurzame elektriciteit is nodig om aan te tonen dat je groene waterstof produceert. Hoe gaat dat bij balanshandhaving in de RED II < 20 euro per MWh en 0,36 x CO2 prijs?	Dan ook afboeken met GvO's duurzame elektriciteit.
11.	Hoe moet ik de gelijktijdigheid (elektriciteitsproductie en H2 productie) in de praktijk laten zien?	Dit is een onderdeel van het op te stellen certificeringsmeetschema.
12.	Is het mogelijk om GvO's te kopen voor de stroom die van het net gehaald wordt, om een lage GHG score te halen en het aantal vollasturen te kunnen verhogen?	Nee, alleen elektriciteit die aantoonbaar aan gedelegeerde verordening (EU) 2023/1184 voldoet kan met nul emissie worden meegeteld in de GHG berekening. Elektriciteit die niet aan gedelegeerde verordening (EU) 2023/1184 voldoet moet worden meegeteld met GHG intensiteit van het net, het maakt niet uit of er voor deze elektriciteit een GvO is verkregen en afgeboekt.
13.	Moet er bij de inzet van groene elektriciteit (zon/wind) rekening worden gehouden of deze geproduceerd is met behulp van subsidie (SDE++)?	Voor een directe lijn hoeft u hier geen rekening mee te houden. Voor netgekoppeld wel. Pas na 1 januari 2038 is dit van toepassing mits u uw elektrolyzers vóór 1 januari 2028 in werking stelt. Als u uw elektrolyzers na 1 januari 2028 in werking stelt is direct geen inzet mogelijk van groene elektriciteit (zon/wind) die geproduceerd is met behulp van subsidie (SDE++).
14.	In het projectplan wordt gevraagd naar de datum waarop de productie-installatie voor zon en/of wind in gebruik is genomen, vanwege de eis dat een productie-installatie niet ouder mag zijn dan 3 jaar voor het in gebruik nemen van de elektrolyser. De gedelegeerde handelingen kent een overgangsfase, waarop de spelregels inzake additionaliteit nog niet of minder streng worden toegepast. Hoe gaat OWE daarmee om?	De OWE sluit aan op de gedelegeerde handelingen. De overgangsfase in de gedelegeerde handelingen geldt dus ook voor OWE-projecten. Elektrolyzers die na 1 januari 2028 in gebruik worden genomen, kunnen geen gebruik maken van de overgangsbepalingen. Voor elektrolyzers met een rechtstreekse aansluiting op een wind- en/of zonnepark is er geen overgangsfase. Voor deze situaties mag het wind- en/of zonnepark niet langer dan 36 maanden geleden in gebruik zijn genomen op het moment van ingebruikname elektrolyser.